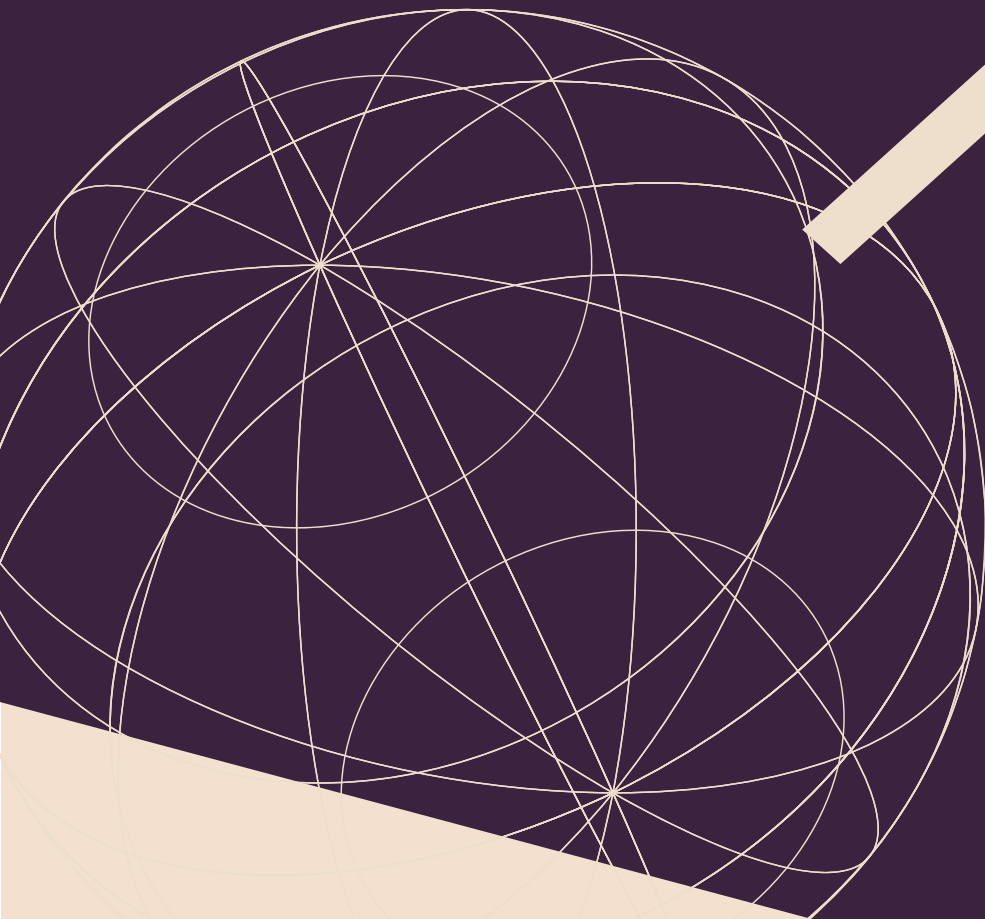

**Recognize
Resist
Rise up**

Cena za mandát: Genderově podmíněné násilí na českých poslankyních a jeho dopady

Markéta Kos Mottlová – Barbora Štička – Veronika Šprincová

**Co-funded by
the European Union**

FÓRUM 50%

Analýza vznikla v rámci projektu Rozpoznat, bránit se, postavit se: *Řešení genderově podmíněného násilí na ženách v politice*, který je spolufinancován Evropskou unií. Vyjádřené názory a stanoviska jsou však pouze názory a stanoviska autorek a nemusejí nutně odrážet názory a stanoviska Evropské unie nebo Evropské komise. Evropská unie ani Evropská komise za ně nemohou nést odpovědnost.

Názory vyjádřené v této publikaci neodpovídají nutně názorům Friedrich-Ebert-Stiftung.

Cena za mandát: Genderově podmíněné násilí na českých poslankyních a jeho dopady

Markéta Kos Mottlová – Barbora Štička – Veronika Šprincová

Co-funded by
the European Union

Analýza vznikla v rámci projektu Rozpoznat, bránit se, postavit se: *Řešení genderově podmíněného násilí na ženách v politice*, který je spolufinancován Evropskou unií. Vyjádřené názory a stanoviska jsou však pouze názory a stanoviska autorek a nemusejí nutně odrážet názory a stanoviska Evropské unie nebo Evropské komise. Evropská unie ani Evropská komise za ně nemohou nést odpovědnost.

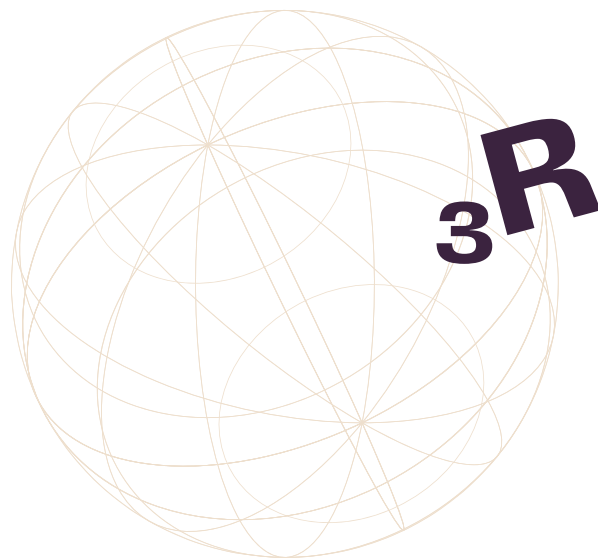
Názory vyjádřené v této publikaci neodpovídají nutně názorům Friedrich-Ebert-Stiftung.

Obsah

Úvod	1
1. Kontext a bariéry politické participace žen v Česku	3
2. Metodologie.....	5
3. Hlavní zjištění	8
3. 1. Různé formy genderově podmíněného násilí	8
3. 2. Psychologické násilí.....	9
3. 3. Sexualizované násilí.....	11
3. 4. Ekonomické násilí	11
3. 5. Fyzické násilí.....	12
3. 6. Nenávistné komentáře a výhrůžky v kyberprostoru	12
3. 7. Genderová podmíněnost útoků na političky	15
3. 8. Nahlašování incidentů.....	16
3. 9. Efektivita existujících nástrojů řešení případů genderově podmíněného násilí.....	17
4. Závěr	20
Příloha: Otázky pro rozhovory s poslankyněmi Parlamentu ČR	21

Tato zpráva předkládá výsledky výzkumu, který vznikl v rámci projektu **Recognize, Resist, Rise Up: Tackling Gender-Based Violence against Women in Politics** (3R), financovaného Evropskou komisí v programu Občané, rovnost, práva a hodnoty. Projekt sdružuje organizace z České republiky, Irsku, Německa, Slovenska a Maďarska a zaměřuje se na výzkum, prevenci a potírání genderově podmíněného násilí na političkách, včetně vzdělávání, advokačních aktivit a zvyšování povědomí. Na realizaci spolupracuje také nadace Friedrich-Ebert-Stiftung, která podporuje demokratický dialog na principech svobody, spravedlnosti a solidarity. Na tento výzkum bude navazovat komparativní zpráva porovnávající data o výskytu genderově podmíněného násilí na političkách v zemích konsorcia a rovněž policy paper obsahující konkrétní doporučení.

Úvod

Z dostupných dat o vývoji celkového zastoupení žen v české politice¹ vyplývá, že Česká republika dlouhodobě zaostává za evropským i světovým průměrem. Tento trend potvrzují i mezinárodní srovnání, zejména zpráva Global Gender Gap Report² vydávaná Světovým ekonomickým fórem, podle níž se Česko v oblasti rovnosti žen a mužů umístilo v roce 2024 na 104. místě a v roce 2025 na 102. místě, což navzdory mírnému zlepšení nadále představuje jedno z nejhorších umístění mezi státy Evropské unie.

Nejvýraznější deficit se přitom dlouhodobě projevuje v oblasti politického rozhodování, kde Česká republika v tomto srovnání obsadila 110. místo v roce 2024 a 113. místo v roce 2025. Negativně se zde promítá zejména nízké zastoupení žen ve vrcholných funkcích, včetně ministerských postů, a skutečnost, že Česká republika dosud neměla ženu v pozici premiérky ani prezidentky³.

Podobný obrázek nabízí Index genderové rovnosti⁴, který sestavuje Evropský institut pro rovnost žen a mužů a do nějž jsou zařazeny jen členské státy EU. V aktuálním srovnání je Česko na 25. místě z 27, v oblasti účasti žen na politické moci pak na 24. místě. Horší výsledek má jen Slovensko, Kypr a Maďarsko.

Navzdory existenci strategických dokumentů, jako je vládní Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021–2030⁵, se v praxi dlouhodobě nedaří naplňovat cíle zaměřené na vyrovnané zastoupení žen a mužů. Klíčovou překážkou k naplňování cílů strategie zůstává zejména nedostatečná politická vůle a omezené institucionální a finanční kapacity.

Pro dokreslení kontextu uvádíme výsledky voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v roce 2025, v nichž bylo zvoleno historicky nejvíce žen (67 poslankyň, tj. 33,5 %). Když se tedy podíváme pouze na zastoupení žen v dolní

1 Viz např. <https://padesatprocent.cz/cz/statistiky/zastoupeni-zen-a-muzu-v-politice>

2 <https://www.weforum.org/publications/global-gender-gap-report-2025/>

3 <https://padesatprocent.cz/cz/statistiky/zastoupeni-zen-a-muzu-v-politice>

4 <https://eige.europa.eu/gender-equality-index/2025>

5 <https://vlada.gov.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/Aktuality/Strategie-rovnosti-zen-a-muzu-na-leta-2021-2030-aktualizace-rijen-2024.pdf>

komoře parlamentu, dostalo se Česko nad aktuální celosvětový i mírně i nad evropský průměr⁶.

Tento nárůst však nebyl důsledkem systémového nastavení vnitřních stranických procesů a způsobu sestavování kandidátních listin, ale ve značné míře výsledkem vůle voličů a voliček uplatněné prostřednictvím preferenčního hlasování. Bez preferenčních hlasů by bylo zvoleno jen 50 žen, což by činilo 25 % – tedy stejně jako v předchozích volbách v roce 2021 a o půl procentního bodu méně oproti stavu před volbami.

Výsledek voleb tak poukazuje nejen na zájem voličstva o vyrovnanější zastoupení, ale současně i na přetrvávající institucionální bariéry, zejména roli politických stran při sestavování kandidátních listin a obsazování jejich předních míst. Zároveň byl ve srovnání s předchozím volebním obdobím zvolen i výrazně vyšší počet poslankyň a poslanců mladších 30 let, což naznačuje postupnou generační obměnu dolní komory Parlamentu.

---

6 <https://data.ipu.org/women-averages/>

1. Kontext a bariéry politické participace žen v Česku

Tím, že se zastoupení žen ve veřejných funkcích postupně zvyšuje (a to nejen v Česku, ale i celosvětově), je jejich přítomnost do určité míry „normalizována“. Nesetkáváme se již tak často se stereotypním zobrazováním či informováním o političkách v tradičních médiích či v předvolebních kampaních, jak tomu v minulosti běžně bývalo.

Na druhou stranu stereotypy o veřejně aktivních ženách do určité míry stále přetrvávají. Častěji než u mužů se u nich řeší např. sladění politického a osobního života, zda mají či nemají děti, případně kolik a proč. Stereotypizace veřejně aktivních žen a jejich „nepatřičnost“ ve veřejném prostoru je pak v posledních letech posilována sílícími fenomény jako je tzv. mansféra či „tradwives“. Takto laděné narativy pak mohou být i jednou z motivací genderově podmíněných nenávistných komentářů či jiných forem násilí.

Pro pochopení příčin dlouhodobě nevyváženého zastoupení žen v české politice a hledání účinných řešení je nezbytné zohlednit komplexní soubor bariér, které ženám znesnadňují vstup do politiky i jejich další politické působení. Tyto bariéry lze rozdělit do tří vzájemně propojených kategorií: individuální, společenské a institucionální. Přestože se navzájem ovlivňují a posilují, každý z těchto typů překážek vyžaduje odlišná opatření.

Individuální bariéry vycházejí ze zažitých společenských norem a zahrnují zejména nerovnoměrné rozdělení péče o domácnost a závislé osoby, nižší sebedůvěru žen či jejich menší ochotu vstupovat do vysoce kompetitivního a převážně mužského prostředí. Společenské bariéry souvisejí s přetrvávajícími genderovými stereotypy a dvojím metrem při hodnocení politického působení žen a mužů. Ženy jsou často nuceny nejen obhajovat své kompetence, ale i samotné právo účastnit se politického života, přičemž individuální selhání bývá zobecňováno na celou skupinu.

Institucionální bariéry se týkají zejména fungování politických stran, nominačních procesů a volebního systému. Ukazuje se, že právě politické strany představují jednu z hlavních překážek vyššího zastoupení žen, neboť je často umísťují na méně volitelná místa kandidátních listin. Absence systémových opatření, jako jsou genderové kvóty, dále přispívá k udržování tohoto stavu. Zahraniční zkušenosti přitom naznačují, že právě kvóty patří mezi nejefektivnější nástroje podpory vyrovnaného zastoupení žen a mužů v politice.

Na kvalitu politického prostředí a podmínky výkonu mandátu v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR upozorňuje například i iniciativa Moderní sněmovna⁷. Ta poukazuje na celkové nastavení fungování Poslanecké sněmovny, které ztěžuje sladění politické práce s osobním a rodinným životem a může přispívat k odchodům žen (nebo pečujících osob obecně) z politiky. Mezi problematické aspekty patří zejména nepředvídatelnost a neefektivnost jednání či absence opatření reagujících na nevhodné nebo obtěžující chování.

V posledních letech se do popředí dostává také téma genderově podmíněného násilí vůči političkám. Toto násilí, které se projevuje v podobě psychologických, sexualizovaných, fyzických i ekonomických útoků, představuje výraznou překážku politické participace žen. Významnou roli přitom hraje online prostředí, které usnadňuje šíření nenávistných projevů a zvyšuje intenzitu útoků.

Jak jsme již zmínily, v souvislosti s nárůstem online nenávisti vůči ženám ve veřejném prostoru se stále častěji zmiňuje také fenomén tzv. mansféry. Tento pojem označuje soubor volně propojených online komunit, platforem a influencerů, kteří sdílejí antifeministické, misogynní či jinak genderově konzervativní postoje a často aktivně vystupují proti rovnosti žen a mužů. Tento obsah se šíří napříč digitálním prostředím, zejména prostřednictvím sociálních sítí, diskusních fór či video platforem a v českém kontextu se často prolíná i s dezinformační scénou.

---

7 <https://www.modernisnemovna.cz/>

V tomto ohledu je důležité vnímat manosféru jako součást širšího ekosystému tzv. hybridních hrozeb, v němž se propojují genderově podmíněné útoky, dezinformační narativy a koordinované online kampaně. Tyto jevy nejsou izolované, ale často se vzájemně posilují a přispívají k erozi důvěry ve veřejné instituce i demokratické procesy.

Zahraniční výzkumy ukazují, že online útoky vůči ženám ve veřejném prostoru mohou být součástí cílených a koordinovaných kampaní, jejichž cílem je umlčet konkrétní osoby nebo skupiny a oslabit jejich veřejné působení. Například analýza zaměřená na finské ministryně poukazuje na to, že nenávistné projevy na sociálních sítích mají často systematický charakter a využívají genderově specifický jazyk s cílem delegitimizovat ženy v politice.⁸ Podobně i výzkumy zaměřené na novinářky ukazují, že online obtěžování zahrnuje nejen urážky a výhrůžky, ale i šíření nepravdivých informací, manipulativního obsahu či zveřejňování osobních údajů, což odpovídá širším strategiím informačního působení.⁹

Na tuto dynamiku upozorňují také organizace sledující dezinformační prostředí ve střední a východní Evropě, podle nichž jsou genderově podmíněné útoky často propojeny s polarizačními narativy a využívány k mobilizaci publika a zesilování společenských konfliktů.¹⁰ Analýzy mezinárodních organizací pak ukazují, že digitální platformy umožňují rychlé šíření těchto obsahů přes hranice jednotlivých zemí a jejich zesilování prostřednictvím koordinovaných sítí účtů, včetně anonymních či falešných profilů.¹¹

Genderově podmíněné online násilí vůči političkám tak nelze chápat pouze jako projev individuálního chování jednotlivců, ale jako součást širších informačních a mocenských strategií, které využívají digitální prostředí k ovlivňování veřejné debaty a oslabování participace žen ve veřejném prostoru.

Jak upozorňují zahraniční studie i analýzy mediálního prostředí, manosféra přispívá k normalizaci sexistických a sexualizovaných útoků, zpochybňování kompetencí žen a legitimizaci agresivního chování vůči nim.¹² Typické jsou zejména komentáře zaměřené na vzhled, sexualitu či mateřství, případně výzvy k „návratu žen do soukromé sféry“. Jak upozorňuje například novinářka Apolena Rychlíková, v těchto online komunitách se šíří „konspirativní a často násilné názory na ženy“ a ženy jsou zde vnímány jako méněcenné.¹³

Tyto diskurzy mají konkrétní dopady i v českém prostředí. Investigativní zjištění poukazuje na existenci online skupin, v nichž dochází ke sdílení sexualizovaného a zneužívajícího obsahu bez souhlasu žen či k otevřené normalizaci násilných a ponižujících projevů.¹⁴ Online prostředí tak nejen umožňuje rychlé šíření takového obsahu, ale zároveň posiluje jeho dosah a intenzitu prostřednictvím anonymních účtů, organizovaných komunit či na základě fungování algoritmů.

Specifickým rysem těchto online komunit je také jejich schopnost mobilizace a koordinace. Nenávistné projevy tak často nepůsobí jako izolované individuální útoky, ale jako součást širších vln, které se šíří napříč platformami a mohou být zesilovány algoritmy sociálních sítí. V politickém kontextu se takové názory zároveň

---

8 European Commission / NATO StratCom (cit. ve zprávě EU MLP): *Digital violence and hate speech targeting female politicians in Finland*, 2025.

Dostupné z: https://commission.europa.eu/document/download/51daf384-8971-4b2a-a9e1-90c3d15c4b50_en.pdf

9 OSCE / Berkman Klein Center: *Online harassment of women journalists* (shrnutí forem útoků včetně dezinformací a doxingu). Dostupné z: <https://medium.com/berkman-klein-center/online-harassment-of-women-journalists-and-international-law-not-just-a-gender-issue-but-a-b8c6a5c7e128>

10 Organizace MEMO98 dlouhodobě monitoruje volební kampaně a online prostor a analyzuje dezinformační narativy a polarizaci ve střední Evropě.

11 Centre for Information Resilience (CIR) se dlouhodobě zabývá výzkumem koordinovaných online kampaní a informačních operací v digitálním prostředí.

12 EQUIMUNDO. *The Manosphere, Rewired*. Washington, DC: Equimundo, 2024.

Dostupné z: <https://www.equimundo.org/wp-content/uploads/2024/06/Manosphere-Rewired.pdf>

ANROWS. *An Introductory Guide to the Manosphere*. Sydney: ANROWS, 2026.

Dostupné z: <https://anrows-2019.s3.ap-southeast-2.amazonaws.com/wp-content/uploads/2026/03/05093402/DF-ANROWS-ManosphereGuide-Final.pdf>

13 RYCHLÍKOVÁ, Apolena. *Alfa, nebo Sigma?*. Český rozhlas Plus, 2024.

Dostupné z: <https://plus.rozhlas.cz/apolena-rychlikova-alfa-nebo-sigma-9444305>

14 TITLBACH, Filip. *Viděla jsem tam znásilnění i jak se děti svlékají na něčí povel, říká novinářka Rychlíková o populární sociální síti*. Deník N, 2023. Dostupné z: <https://denikn.cz/1643035/videla-jsem-tam-znasilneni-i-jak-se-deti-svlekaji-na-neci-povel-rika-novinarka-rychlikova-o-popularni-socialni-siti/>

ZELEŇKA, Jakub; RYCHLÍKOVÁ, Apolena. *Podcast Filtr: Jak se infiltrují servery, kde jsou na prodej ukradené intimní fotky žen a dětí*. Page Not Found, 2023. Dostupné z: <https://pagenotfound.cz/clanek/podcast-filtr-jak-muzi-na-discordu-ublizovali-zenam-a-sdileli-jejich-intimni-fotky>

promítají do zpochybňování legitimacy žen vykonávat veřejné funkce a do přesvědčení, že ženy do politiky „nepatří“. Tyto mechanismy odpovídají i zjištěním tohoto výzkumu, podle nichž se intenzita útoků zvyšuje v návaznosti na mediální vystoupení nebo zvýšenou viditelnost političek.

Manosféra proto nepředstavuje pouze okrajový internetový fenomén, ale jeden z faktorů, který přispívá k nárůstu a normalizaci genderově podmíněného násilí vůči političkám. Tím může mít přímý dopad na jejich politickou participaci – například ve formě omezení veřejného vystupování, zvýšené míry autocenzury nebo zvažování odchodu z politiky.

Jak ukazují dostupné výzkumy¹⁵ a jak rovněž potvrzuje tato výzkumná zpráva, zkušenost s různými formami násilí je mezi političkami velmi rozšířená a může vést až k omezení jejich politické aktivity, například z důvodu obav z veřejných vystoupení či mediální prezentace. Genderově podmíněné násilí tak nepředstavuje pouze individuální problém, ale strukturální překážku, která přispívá k přetrvávajícímu nerovnému zastoupení žen v politice.

V českém prostředí jde přitom stále o nedostatečně reflektované téma. Systematické mapování zkušeností političek a porozumění širším strukturálním souvislostem tohoto problému jsou proto klíčovými předpoklady pro formulaci účinných individuálních i systémových opatření. Předkládaná výzkumná zpráva tak přináší jedinečný vhled do podoby a rozsahu genderově podmíněného násilí vůči českým poslankyním.

2. Metodologie

Výzkum, jehož výsledky představujeme dále, navázal na studii *České poslankyně a genderově podmíněné násilí*¹⁶, která mapovala zkušenosti političek dolní komory Parlamentu s různými formami genderově podmíněného násilí v druhé polovině roku 2024. Tato výzkumná zpráva předkládá výsledky šetření, které probíhalo v období od listopadu 2025 do března 2026.

V průběhu šetření byly respektovány zásady feministického výzkumu: mezi tazatelkou a respondentkami byl zachován rovnocenný vztah, dotazované měly také možnost pokládat otázky a zasahovat do průběhu rozhovoru. Tím byl překonán klasický rozpor mezi subjektem (badatelem / badatelkou) a objektem (respondentem / respondentkou) badatelského zájmu. Vztah badatelka – respondentka byl koncipován jako vztah subjekt – subjekt, čímž byl vytvořen předpoklad „autentického, kvalitativního, individuálního vyjádření jednotlivých osudů žen“.¹⁷ Jedině tak lze totiž pochopit, „jak a jaké strategie si jednotlivé ženy vytvářely v systému moci na různých rovinách a v rozličných situacích“.¹⁸

Při výzkumu byl rovněž zohledněn kontext. Šlo zejména o zjišťování biografických údajů dotazovaných poslankyň, jak dlouho jsou ve funkci, jakým tématům se věnují, v jakých výběrech jsou zastoupeny a jestli působily či působí i na jiných úrovních politiky. Zachována přitom byla zásada zodpovědnosti a důvěry – všechny respondentky udělily písemný informovaný souhlas se zapojením do výzkumu, se všemi rozhovory bylo nakládáno důvěrně a všechny citované výroky byly anonymizovány.

---

15 *Sexism, Harassment and Violence Against Women in Parliaments in Europe*, 2018. Dostupné z: <https://www.ipu.org/resources/publications/issue-briefs/2018-10/sexism-harassment-and-violence-against-women-in-parliaments-in-europe>;

KOS MOTTLOVÁ, Markéta; ŠPRINCOVÁ, Veronika. *České poslankyně a genderově podmíněné násilí*, 2025. Dostupné z: https://aa.ecn.cz/img_upload/666f72756d35302d6669313030313139/studie_ceske-poslankyne-a-genderove-podminene-nasili.pdf

16 KOS MOTTLOVÁ, Markéta; ŠPRINCOVÁ, Veronika. *České poslankyně a genderově podmíněné násilí*, 2025. Dostupné z: https://aa.ecn.cz/img_upload/666f72756d35302d6669313030313139/studie_ceske-poslankyne-a-genderove-podminene-nasili.pdf

17 KICZKOVÁ Zuzana a kol. (2006). *Pamät' žien: O skúsenosti sebeutvárania v biografických rozhovoroch*. Bratislava: Iris.

18 Tamtéž.

Při výzkumech elit, kam spadá i šetření mezi poslankyněmi dolní komory, je však problematika moci poněkud posunuta. Samy dotazované osoby totiž mají ve vztahu badatelka – respondentka moc danou jednak jejich společenským postavením a jednak exkluzivitou a důvěrností informací, které jsou ochotny poskytnout. O to více je proto nutné zachovávat anonymitu respondentek.

S ohledem na téma výzkumu byl vzorek respondentek jasně dán: jde o české poslankyně, které měly mandát v době realizace šetření. Se žádostí o zapojení do výzkumu bylo osloveno všech 67 poslankyň Parlamentu České republiky a nakonec se ho zúčastnilo 41 z nich, tj. 61 %. Poslankyně, které vykonávaly mandát i v minulém volebním období, měly možnost své odpovědi a popsané zkušenosti doplnit.

Nejvíce respondentek spadá do věkových kategorií 51–60 let (29 %) a 41–45 let (24 %). Třetí nejvíce zastoupenou věkovou kategorií je 31–40 let (15 %). Všechny respondentky uvedly, že mají alespoň jeden profil na sociálních sítích. Nejčastěji se jednalo o Facebook, dále o Instagram a X. Méně respondentek má profil na sociální síti LinkedIn a nejméně z nich je aktivních na TikToku.

Tabulka 1
Věkové složení dotazovaných poslankyň

Věková kategorie	Podíl respondentek
18–30	10 %
31–40	15 %
41–45	24 %
46–50	7 %
51–60	29 %
61–70	10 %
71–75	5 %

Do výzkumu se zapojily poslankyně ze všech poslaneckých klubů. Nejvíce respondentek bylo z poslaneckého klubu hnutí ANO 2011 (29,3 %), 26,8 % z klubu Pirátské strany a 19,5 % z poslaneckého klubu hnutí STAN. Členky poslaneckého klubu ODS tvořily 9,8 % respondentek, 4,9 % zastupuje kluby SPD a TOP 09. Nejméně (2,4 %) z výzkumného vzorku tvoří zástupkyně KDU-ČSL a poslaneckého klubu Motoristé sobě.

Tabulka 2**Dotazované poslankyně dle poslaneckých klubů**

Poslanecký klub	Počet dotazovaných poslankyně	Podíl ze všech dotazovaných poslankyně	Počet poslankyně v klubu celkem	Podíl poslankyně zapojených do výzkumu
ANO 2011	12	29,3 %	22	54,5 %
ODS	4	9,8 %	6	66,7 %
STAN	8	19,5 %	13	61,5 %
Piráti	11	26,8 %	14	78,6 %
KDU-ČSL	1	2,4 %	3	33,3 %
SPD	2	4,9 %	5*	40,0 %
Motoristé sobě	1	2,4 %	2	50,0 %
TOP 09	2	4,9 %	2	100 %

* V období realizace výzkumu bylo v poslaneckém klubu SPD 5 žen, v průběhu zpracování jeho výsledků se počet žen v klubu snížil na 4.

S cílem získat co nejpřesnější a vzájemně porovnatelné informace byly rozhovory koncipovány jako strukturované, obsahující přesně formulované uzavřené i otevřené otázky (viz Přílohu: Otázky pro rozhovory s poslankyněmi Parlamentu ČR). K některým otázkám byly doplněny i podotázky, které byly respondentce kladeny v případě, že do své odpovědi nezahrnula všechny potřebné informace. Část výroků respondentek byla využita k samotné analýze, část odpovědí pak sloužila k zachycení kontextu analyzovaných výroků.

Otázky byly směřovány pouze na přímou osobní zkušenost dotazovaných poslankyně s danou formou genderově podmíněného násilí a její subjektivní reflexi. Výzkum zjišťoval, zda se respondentky setkaly s tímto druhem násilí vůči své osobě, nikoli v pozici například svědkyně. Dotazování bylo zaměřeno na celou dobu jejich působení v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR včetně předvolební kampaně do dolní komory, nikoli na nějak omezený časový úsek (např. 12 měsíců před dotazováním).

Respondentky byly osloveny se žádostí o rozhovor prostřednictvím e-mailu nebo telefonicky na základě kontaktních informací získaných na webových stránkách Poslanecké sněmovny (případně i opakovaně, včetně kontaktování přes asistenty a asistentky). Čas i místo rozhovoru byly ponechány na respondentkách, ty se zpravidla rozhodly pro setkání přímo na půdě Poslanecké sněmovny či pro provedení rozhovoru on-line prostřednictvím platformy Zoom.

Všechny respondentky byly ujištěny o zachování anonymity a všechny souhlasily s nahráváním rozhovoru. Přepisy citací z rozhovorů jsou původní, úprava proběhla pouze po formální stránce, tj. tvary obecné češtiny byly nahrazeny tvary spisovnými, byla vypuštěna přebytečná ukazovací zájmena a další „vycpávkové“ výrazy. V hranatých závorkách jsou doplněna slova umožňující lépe pochopit odpověď respondentky (zpravidla jde o zasazení odpovědi do původní otázky) či zajistit anonymitu výpovědi.

3. Hlavní zjištění

Nejčastější forma násilí, se kterou mají dotázané poslankyně zkušenosti, je psychologické násilí (80,5 %). Respondentky se setkávají s výhrůzkami násilím (včetně znásilnění) a jsou terčem slovních útoků a zastrašujícího chování. Zároveň vnímají, že se tyto útoky v porovnání s útoky na jejich kolegy liší ve svém charakteru: jsou vůči ženám mnohem osobnější a často se sexuálním podtextem. Téměř 73 % dotázaných poslankyň, které se setkaly s výhrůzkami násilím, tyto incidenty nenahlásily policii.

Necelých 40 % dotázaných poslankyň má zkušenost se sexualizovaným násilím, ať už se jedná o nevyžádané doteky nebo sexuální návrhy. Žádná z dotazovaných poslankyň neuvedla, že by ve spojitosti se svým působením v Poslanecké sněmovna zažila sexualizované napadení. Méně často se dotazované poslankyně setkaly s ekonomickým násilím (27 %), nejméně se pak setkávají s fyzickou formou násilí (17 %). Pětina dotazovaných poslankyň uvedla, že omezuje svou politickou aktivitu (například veřejné vystoupení, rozhovor s médii, zveřejňování příspěvků na sociálních sítích) z obavy, že bude terčem nenávisných komentářů, obtěžujícího chování nebo násilí.

Dotazované mladší poslankyně (ve věku do 40 let) se ve vyšší míře setkávají s většinou forem násilí s výjimkou fyzického. Rozdíly mezi mladšími a staršími poslankyněmi se však oproti minulému šetření výrazně snížily. Dotazovaným poslankyním, které se věnují lidskoprávní agendě (problematika migrace, Istanbulská úmluva, manželství pro všechny či otázky týkající se klimatu), jsou častěji směřovány výhrůžky a častěji se setkávají se zastrašujícím chováním.

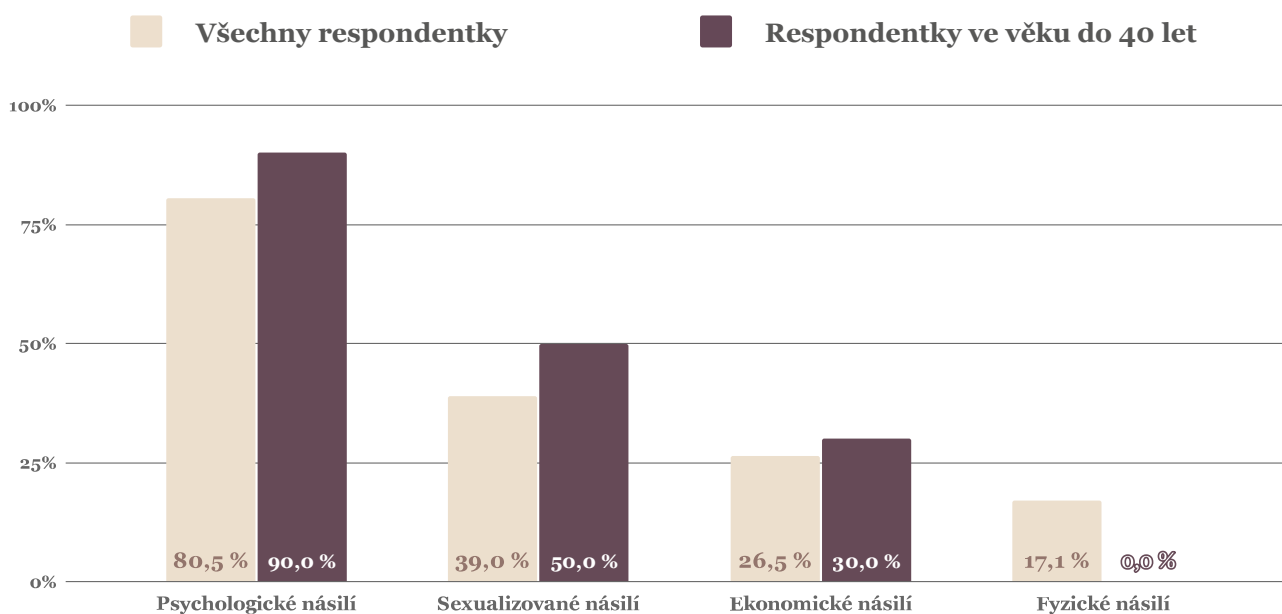
3.1. Různé formy genderově podmíněného násilí

Genderově podmíněné násilí se projevuje v různých formách. Pohybuje se na škále od psychologického násilí (kam spadají i slovní útoky a zastrašující chování) až po fyzické napadení. V typologii násilí vycházíme z členění Meziparlamentní unie¹⁹.

- Psychologické násilí: zahrnuje výhrůžky (včetně sexualizovaných), slovní útoky, zastrašující chování, poškozování pověsti, pronásledování, obtěžování v kyberprostoru, upravené pornografické nebo sexualizované obrázky s cílem veřejně zpochybnit schopnosti žen a zahanbit je.
- Ekonomické násilí: zahrnuje odpírání platu nebo politického financování, krádež nebo ničení majetku.
- Sexualizované násilí: zahrnuje sexuální obtěžování, nevyžádané návrhy a sexualizované napadení, znásilnění.
- Fyzické násilí: zahrnuje atentáty, únosy, bití – často s cílem donutit ženy rezignovat nebo odejít z politického života, fyzické útoky, použití nože, střelné zbraně.

---

19 Vzhledem k tomu, že otázky v tomto výzkumu vycházejí z šetření Meziparlamentní unie, je v analýze využita i stejná kategorizace různých forem genderově podmíněného násilí na poslankyních. Organizace UN Women pracuje s kategorizací mírně odlišnou. Ekonomické násilí nepojímá jako samostatnou formu a zahrnuje ho jako podkategorii psychologického násilí. Sexualizované výhrůžky, upravené pornografické nebo sexualizované obrázky s cílem veřejně zpochybnit schopnosti žen a zahanbit je zařazuje na rozdíl od Meziparlamentní unie pod sexualizované násilí, nikoliv psychologické. <https://www.unwomen.org/sites/default/files/Headquarters/Attachments/Sections/Library/Publications/2021/Guidance-note-Preventing-violence-against-women-in-politics-en.pdf>

Graf 1**Zkušenost s různými formami genderově podmíněného násilí**

3.2. Psychologické násilí

Celkem 80,5 % dotázaných poslankyň se setkala s psychologickým násilím. Jde o nejčastější formu násilí, s níž mají členky dolní komory Parlamentu zkušenosti. Tento typ útoků postihuje političky napříč celým stranickým spektrem a zahrnuje například zastrašování, výhrůžky, ponižující nebo agresivní slovní útoky a další formy psychologického nátlaku. Jejich četnost se zvyšuje s mírou veřejné exponovanosti: výrazně častěji se objevují u poslankyň, které vystupují v médiích, účastní se televizních debat nebo se aktivně vyjadřují k projednávání konkrétních zákonů. Psychologické útoky však nejsou omezeny pouze na online prostředí. Mnoho poslankyň zaznamenává podobné formy nátlaku i v osobních interakcích, ať už na veřejných akcích, při jednáních nebo v běžném kontaktu s lidmi ve veřejném prostoru.

Nejčastější formou psychologického násilí, s níž se respondentky během svého působení ve Sněmovně setkávají, jsou výhrůžky násilím. Setkalo se s nimi téměř 71 % všech dotazovaných poslankyň, v případě mladších poslankyň pak dokonce 90 %. Druhou nejčastější formou je zastrašující či obtěžující chování a slovní útoky. Zažilo je 61 % všech dotazovaných poslankyň (v případě poslankyň ve věku do 40 let dokonce 80 %). Více než polovina (56,1 %) respondentek se setkala se sexistickými poznámkami či poznámkami se sexuálním podtextem, v případě mladších poslankyň to je dokonce 70 %. Nejméně často se stává, že jsou zveřejněny znevažující fotografie poslankyň či jejich fotografie se sexuálním podtextem (ať již v médiích či na sociálních sítích). Stalo se to 14,6 % dotazovaných poslankyň, v případě mladších poslankyň je to pak 10 %.

Tabulka 3

Zkušenost s různými formami psychologického násilí

	Všechny respondentky	Respondentky ve věku do 40 let
Sexistické poznámky a poznámky se sexuálním podtextem	56,1 %	70,0 %
Zveřejnění znevažujících fotografií / fotografií se sexuálním podtextem v médiích či na sociálních sítích	14,6 %	10,0 %
Zastrašující či obtěžující chování, slovní útoky	61,0 %	80,0 %
Výhrůžky násilím	70,7 %	90,0 %

„Bylo mi opakovaně vyhrožováno násilím vůči dětem. Psali mi, že by děti měly být zahrabány na zahradě a měly by umřít. Přicházelo to z různých, pravděpodobně anonymizovaných, zdrojů.“

„Nedávno mě ale jeden poslanec za [název politické strany] vytáhl do kuloáru kvůli mému příspěvku na [sociálních] sítích. Stál nade mnou, je velmi vysoký, a nahlas na mě mluvil o politické kultuře. Nikdo kolem nebyl a vypadal, že by mi mohl ublížit.“

„Vyloženě výhrůžky smrtí ne, ale chodí mi e-maily plné urážek jako ‚ukrofašistka‘ nebo zprávy, že by mě někdo ‚počůral‘. Vše je to na hraně. Například jeden poslanec psal na [sociální síť], že kdybych byla jeho dcera, tak mi ‚flákne‘.“

„Ve Sněmovně to moc nejde slyšet na záznamu, ale když mluvíme [u řečnického pultu], velmi často slyšíme urážky. Takže vlastně to, co se děje na [sociálních] sítích a na veřejnosti, se děje ve Sněmovně naživo.“

„Jeden člověk mi například posílal fotky z míst, kudy běhám, s tím, že si tam na mě počká.“

„U stánku s letáky přišel člověk, utrl z letáku moji hlavu a přede mnou ji snědl. To vás vyděsí. Nebo na mě útočila skupina cyklistů, že jsem sice ‚sexbomba‘, ale hloupá, protože se zastávám určitých lidí.“

„Vycházela jsem z budovy Sněmovny na tramvaj se třemi muži, mými kolegy z asistentského aparátu. Na zastávce stál senior, který ke mně přišel a okamžitě spustil kadenci vulgárních nadávek – že jsem zrádná děvka, špína, kurva a tak dále. (...) Celé dvě minuty, než přijela tramvaj, vulgárně hulákal přes celé náměstí. Nakonec jsem nastoupila do úplně jiné tramvaje, než jsem chtěla, jen abych už odjela a on nepokračoval se mnou.“

„Například v době, kdy se řešil případ znásilnění dívky (...) migrantem, mi lidé psali, že přejí znásilnění ‚černochem‘ mně i mé dceři. Bylo to velmi časté.“

3.3. Sexualizované násilí

Celkem 39 % dotázaných poslankyň se setkalo se sexuálním obtěžováním. Tyto situace přitom většinou řeší individuálně, bez institucionální podpory. Spoléhají především na vlastní asertivitu a schopnost jasně se vůči nevhodnému chování vymezit. Situaci navíc komplikuje skutečnost, že ve Sněmovně dosud neexistuje žádný formální mechanismus pro nahlašování nevhodného či obtěžujícího chování, což může vést k jeho přehlížení nebo bagatelizaci. Žádná z dotazovaných žen neuvedla zkušenost se sexualizovaným napadením.

„Já se ohradím, ale prostě už to nevnímám. Bohužel jsem na to tak zvyklá, že to neřeším. Anebo někdy řeším tak, že jsem ještě drsnější než ten dotyčný. (...) [Kolega poslanec] mi sáhnul pod tričko a dostal facku.“

„V rámci kampaně jsem byla obtěžována jedním starším pánem, který mě potom měl potřebu vyhledávat a někam zvát na rande a byl urputný.“

„Je to příběh z jedné naší předvolební akce. Její součástí byl skákačí gumový hrad pro děti v dětské zóně a vedle stálo pódium, kde se měli průběžně představovat kandidáti a kandidátky do Sněmovny. Byla jsem zavolána na pódium a šla jsem tam přímo z toho skákačího hradu, kde jsem skákala s dětmi, které na akci přišly. Přišla jsem na pódium a můj mužský kolega – ne veden zlým úmyslem, ale spíše blbým vtipem, což je dobré rozlišovat, i když výsledek je stejný – řekl před celým osazenstvem pod pódium: ‚Viděl jsem, že se kolegyně právě vrátila z hradu, a kalhotky pěkné.‘“

„Pak jsou tu desítky zpráv typu: ‚Stejně tě jednou ošukám, vím, že jsi kurva.‘“

„Kamarád mi poslal screenshot [ze sociální sítě], kde někdo založil profil s mojí reálnou fotkou, na které mi ale pomocí AI odstranili šaty.“

3.4. Ekonomické násilí

V menší míře se dotazované poslankyň setkaly s ekonomickým násilím. Zkušenost s ním uvedlo celkem 11 dotazovaných poslankyň (téměř 27 %). Většinou se jednalo o poškození nebo zničení majetku, v jednom případě došlo k odepření příspěvku na předvolební kampaň.

„Během kampaně nám zničili zámek, rozřezali plachty a rozřezávali obličejy na billboardech. Řešil to tajemník s policií jako přestupek, šlo o nízkou částku.“

„Propíchané gumy v autě po volbách.“

„[Objekt] byl poškozován cíleně, psali mi tam vzkazy křídou. Také jsem měla v kampani auto s potiskem od sponzora a to bylo poškozeno mnohokrát – nabouráno na parkovišti, objeté klíčem a neustále poplivané nebo polité něčím hnusným.“

„Byl mi odepřen příspěvek na kampaň. Náš lídr měl hrozný strach, že ho přeskočím, takže veškerou podporu dával sobě a veškeré finance šly do sponzoringu jeho stránek. (...) Já jsem naštěstí měla své sociální sítě našlápnuté, tak jsem na finance na politickou reklamu nespolehala, ale stalo se to.“

3.5. Fyzické násilí

Fyzické násilí je nejméně častou formou, jíž dotazované poslankyně čelí. Setkalo se s ním 17 % dotazovaných poslankyň. Z mladších poslankyň tuto zkušenost neuvedla žádná.

„Někdo po mně hodil airsoftový granát. Incident jsme policii nehlásili. Byla tam sice přidělená bezpečnostní služba, ale ta zareagovala později než já, v podstatě to ignorovali.“

„Strčili do mě nebo po mně něco hodili v rámci kampaně. Přišli (...) a házeli po nás rajčata nebo zmuchlaný papír. U stánku do mě občas někdo cíleně strčil.“

„Jednou jsem byla napadena voličem, který měl zjevně jinou politickou preferenci. Začal do mě šfouchat. Když ke mně doběhli kolegové, tak utekl.“

3.6. Nenávistné komentáře a výhrůžky v kyberprostoru

Poslankyně se shodují na tom, že v online prostředí výrazně dominují nenávistné projevy a výhrůžky. Podle jejich zkušeností se tyto útoky neobjevují náhodně, ale mají spíše charakter opakujících se vln, které přicházejí se zvýšenou intenzitou například po vystoupení v médiích či proslovu ve Sněmovně. Zároveň upozorňují, že síla a četnost těchto útoků úzce souvisí s tím, jak rychle a masově se šíří řetězové e-maily, nenávistný obsah a dezinformace napříč různými skupinami na sociálních sítích. Čím více se takový obsah sdílí a reprodukuje, tím výrazněji se následně promítá i do nárůstu agresivních reakcí namířených proti nim.

„Zesílení útoků souvisí s tím, když se konkrétní političky chopí dezinformační scény. Sdílejí váš obsah do svých skupin a pak se to na vás hrne. Promazávání nenávistných komentářů mi bralo i několik hodin denně. Považuji to za důležité, aby můj obsah nebyl unesen jinam, ale časově mě to omezuje. V online prostoru se odehrává většina agrese. Ti politici vám do očí nic neřeknou, na plénu se drží, ale pak vás ‚předhodí‘ svým davům na sítích.“

„Na [sociální sítí] můžeme mluvit o tom, do jaké míry jsou to placené profily, placení trollů nebo trollí farmy. Třeba v Polsku už je to běžný byznys – politici si nakoupí profily, které je podporují a které trollí jejich opozici.“

„Jsou to obvykle lidé, kteří tam nemají svoji reálnou fotku, mají tam třeba nějakou postavičku, zvířátko, rybu nebo prostě tyhle věci. A obecně jde na těch profilech často vidět, že jsou zakládány jenom kvůli tomu, aby psali tyhle komentáře, protože nemají žádnou historii, pár nějakých fotek, ale vlastně žádné přátele a tak.“

„Celá ta debata o genderu, migraci a klimatu nestojí ve vakuu – je to součást hybridní kognitivní války.“

„Pomohlo by, kdyby se lidé více zajímali o problémy s hybridními formami útoků, které nás postihují. To je podle mě málo medializované téma. Běžní občané mají jen malé povědomí o tom, že se často jedná o boty, kteří na nás útočí. Není to reálný člověk, ale naprogramovaný profil, který má vyvolat reakci a uměle podněcovat reálné lidi k zášti.“

To, co jako veřejnost můžeme pozorovat v komentářích na sociálních sítích političek, představuje pouze nepatrnou část problému. Ve skutečnosti totiž čelí poslankyně daleko intenzivnějšímu a méně viditelnému tlaku. Závadný, často urážlivý či výhrušný obsah jim nepřichází jen veřejně pod jejich příspěvky, ale ve velké míře také prostřednictvím soukromých kanálů – skrze e-mail, SMS zprávy nebo komunikační aplikace, jako je WhatsApp. Právě tato neveřejná rovina komunikace zůstává většině lidí skrytá, přesto však tvoří podstatnou část zkušeností političek.

„Nejsilnější je to stoprocentně na síti X. Co se týče výhrůžek... jsem s tím slovem opatrná, spíše bych to nazvala nenávistnými komentáři, které už často ani nečtu. Nenávistné zprávy mi ale chodí i do Messengeru nebo na pracovní e-mail.“

„Pro mě je asi nejhorší Facebook, i když tam velkou část tvoří uměle vytvořené profily a trollové. Nejvíce hnusných komentářů od reálných lidí se objevuje na síti X, ale největší masy a četnost útoků jsou na Facebooku. (...) Pokaždé, když vystoupím v televizi nebo se sdílí video mého projevu ze Sněmovny, přijde několik takových e-mailů a soukromých zpráv.“

V průběhu rozhovorů poslankyně opakovaně poukazyvaly na to, že nenávistné komentáře, osobní útoky a dokonce i výhrůžky jsou v českém prostředí do značné míry vnímány jako běžný jev. Podle nich ve společnosti převažuje přesvědčení, že lidé zastávající veřejné funkce musí s takovým zacházením automaticky počítat. Očekává se od nich, že projevy nenávisti budou snášet bez větších stížností, protože jsou považovány za nedílnou součást působení ve veřejném prostoru, zejména na vysokých politických pozicích. Tento přístup podle nich vede k normalizaci a toleranci nenávistných projevů.

„Nástroje sice existují pro ty nejzávažnější případy, které dosahují intenzity trestného činu, ale jinak zde necítím ochotu to řešit. Člověk je spíše vysmíván, když se snaží bránit. Společenská nálada není nastavená tak, že bychom měli mít nárok na slušné zacházení.“

„Jako veřejná osoba musím snést víc v tom smyslu, že máte větší zodpovědnost k tomu, co říkáte, jak se chováte, co děláte, protože dáváte nějaký příklad ostatním. Ale to přece neznamená, že si musíte nechat líbit osobní útoky a nenávistné chování.“

„Je to přikrýváno tím, že v politice máme mít větší odolnost a nechat si to líbit. To je špatně. Mechanismy by měly platit stejně [jako u každého jiného člověka]. Politik nemá mít vyšší míru hroší kůže.“

Většina poslankyň, případně jejich asistenti a asistentky, se aktivně věnuje moderaci diskusí na svých veřejných profilech na sociálních sítích. Pravidelně sledují příspěvky a reakce uživatelů, přičemž zasahují zejména v případech, kdy se objevují nevhodné, urážlivé či výhrušné komentáře. Tyto příspěvky skrývají nebo rovnou odstraňují a zároveň podnikají další kroky – například blokují nebo nahlašují profily provozovatelům platformy za porušení pravidel jejich používání. Část poslankyň využívá placené AI nástroje, které jim pomáhají s automatickým rozpoznáváním, filtrováním a odstraňováním nenávistného či jinak závadného obsahu.

„Je to [placení AI nástrojů na promazávání komentářů] poměrně drahé a občas přemýšlím, zda to má smysl, ale pomáhá to. Míra vulgarity a nechutností je velmi vysoká. S promazáváním také pomáhá asistentka. Dohodly jsme se, že správa sociálních sítí bude tvořit velkou část její agendy. V jiných věcech jsem samostatná, ale tohle mě nebaví a potřebuji od toho mít odstup. Většinu mi tedy spravuje ona, i když občas tam nahlédnu a něco promažu sama.“

„Dříve jsem to [blokování profilů] dělat nechtěla, ale když už se urážky dotýkají mé [dospívající] dcery, která sítě aktivně používá, tak mažu a blokuju. Oficiálně jsem to ale provozovatelům sítí nikdy nenahlašovala.“

Některé ze zapojených poslankyň uvedly, že v reakci na nenávistné komentáře na sociálních sítích omezily svou politickou aktivitu. V situaci, kdy je veřejná prezentace a viditelnost práce politiků a političek klíčovým faktorem pro udržení podpory voličů a voliček, však může vědomé omezení komunikace představovat riziko. Pokud totiž dochází k částečné autocenzuře a umenšování mediální přítomnosti, může to ve střednědobém horizontu oslabit jejich schopnost oslovovat veřejnost a tím i snížit pravděpodobnost jejich opětovného zvolení. Téměř pětina dotazovaných poslankyň připouští, že omezuje svou politickou aktivitu (například veřejné vystoupení, rozhovor s médii, zveřejňování příspěvků na sociálních sítích) z obavy, že bude terčem nenávistných komentářů, obtěžujícího chování nebo násilí.

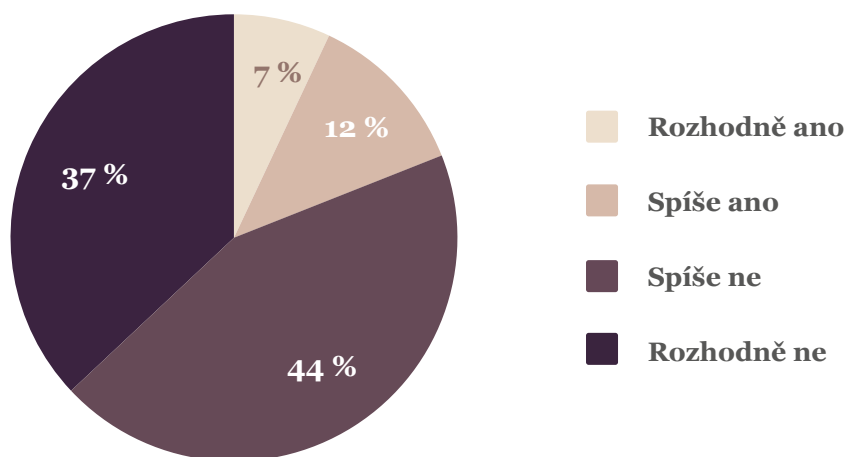
„Celý život jsem byla zvyklá s lidmi vycházet, a proto mám teď zábrany jít do médií, abych se těmto situacím [výhrůžkám a nenávistným komentářům v online prostoru] vyhnula. Vnímám tam přímou úměru mezi publicitou a vlnou nenávisti.“

„Ne, že bych se k tématu nevyjádřila vůbec, ale neustále zvažuji, co si vezmu na sebe, co přesně řeknu, jak to jako mladá žena zvednu a jaký hejt to vyvolá. Je to trvalá součást mého rozhodování.“

„Snažím se tomu nepodléhat, ale určitě se autocenzuruji. Hodně si hlídám, jak co řeknu, aby to bylo maximálně diplomatické.“

Graf 2

Vyhýbáte se některým tématům nebo omezujete svou politickou aktivitu z obavy, že budete terčem nenávistných komentářů, obtěžujícího chování, nebo dokonce násilí?

Dopad kybernásilí na političky se často neomezuje pouze na online prostor, ale proniká i do jejich každodenního života a ovlivňuje jejich pocit bezpečí ve veřejném prostoru. Jak popisuje jedna poslankyně, zkušenosti s online útoky a výhrůžkami mění její chování a myšlení.

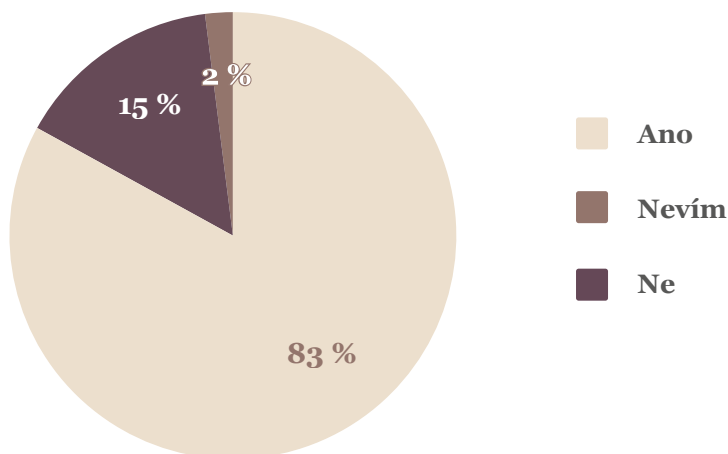
„Určitě se mi ale děje to, co dřív ne – v tom veřejném prostoru se víc bojím. Dnes jsem stála v metru (...) a říkala jsem si: ‚Půjdu raději dál od kolejí, kdybych někoho štvála, aby do mě nešťouchnul.‘ Je to blbost, ale dřív by mě to nenapadlo. Ta myšlenka strachu je tam prostě někde v pozadí.“

3.7. Genderová podmíněnost útoků na političky

Drtivá většina (83 %) všech dotazovaných poslankyň se domnívá, že útoky na političky jsou odlišné od útoků na jejich mužské kolegy. Tyto útoky bývají výrazně osobnější a často nesou sexualizovaný podtext. Současně odrážejí hluboce zakořeněné stereotypy o tom, že politika není prostorem pro ženy. Verbální agrese a nenávistné projevy vůči političkám tak neřídka zahrnují vulgární narážky se sexuálním podtextem, vyhrožování znásilněním, zpochybňování jejich odbornosti i schopností a útoky zaměřené na jejich vzhled namísto jejich práce či názorů. Ve veřejném prostoru jsou navíc političky častěji vystavovány narušování osobní zóny.

Graf 3

Myslíte si, že jsou útoky na političky v něčem odlišné než vůči politikům?

„Myslím, že se [komentáře směřované na ženy] mnohem více týkají vzhledu a péče o rodinu či mateřství. Také se hodně zpochybňuje intelekt, což mě vždycky překvapí. Málokdy slyšíte, že by někdo zpochybňoval vzdělání nebo zkušenosti muže. U žen ale slyšíte, že nejste dost vzdělaná, dost chytrá nebo že se nemáte co vyjadřovat. Stále se objevují genderové stereotypy, že žena patří do kuchyně. Způsob, jakým jsou uráženy ženy a muži v politice, je úplně jiná disciplína.“

„Kdykoliv zveřejním fotku s mužskými kolegy, pravidelně se tam zobrazí komentáře typu, že jsem ‚matrace‘ a podobně. Kdyby se přitom můj mužský kolega vyfotil s ženskou kolegyní a dynamika byla opačná, takové komentáře tam asi nebudou. Má to výrazný genderový podtext a je to sexualizované.“

„Intenzita vůči ženám – a zejména mladým ženám – je diametrálně vyšší. Je to mnohem více sexualizované a zpochybňování kompetencí je častější. Zároveň sexualizované komentáře na ženy jsou bohužel tak normalizované, že je ostatní nepovažují za tak závažné.“

„Od té doby, co jsem se stala [vysoce exponovanou političkou] a začala být více vidět, píše mnohem víc chlapi. Rapidně se to zhoršilo poté, co mě ‚nasvítí‘ jeden poslanec. Zintenzivnilo se to v objemu i v útočnosti.“

„[Útoky na ženy se] liší v intenzitě i v sexualizovaném charakteru. Jde o objektivaci podle vzhledu a poznámky typu, že se do funkce dostaly ‚přes postel‘. To se týká především žen. Výhrůžky znásilněním mým mužským kolegům podle mě nechodí vůbec. Muži se sice setkávají s verbálním násilím, ale tyto zásahy do důstojnosti motivované fyzickou převahou se týkají především žen.“

„Často je těžké odlišit nenávist kvůli názorům od nenávisti kvůli pohlaví, ale nakonec se to manifestuje skrze to, že jsem ‚jen slečna‘ a nemám právo vystupovat veřejně. Útoky by přicházely i tak, ale pohlaví slouží jako platforma pro jejich vyjádření.“

Vedle genderově podmíněného charakteru násilí se jako významný faktor ukazuje také věk, který může intenzitu i podobu útoků dále zesilovat. Z výpovědí poslankyň vyplývá, že zejména mladé političky čelí kombinaci sexismu a ageismu. Útoky vůči nim více zpochybňují jejich kompetence a zároveň mají silnější sexualizovaný rozměr. Mladý věk je přitom využíván jako argument k delegitimizaci jejich názorů a veřejného vystupování. Političky jsou označovány za „nezkušené“, „příliš mladé“ nebo jim je upíráno právo vyjadřovat se k veřejným otázkám. Současně se objevují i projevy paternalismu a znevažujícího chování, například nevhodné komentáře ohledně jejich vzhledu, zlehčující reakce či snaha je znejistit a vyčlenit z kolektivu.

„Vnímám jiné chování k mladým poslankyním. Od některých poslanců jsou slyšet komentáře k tomu, jak vypadají nebo jak jsou mladé. Vidíte pohledy některých starších mužů, kteří se na mladé poslankyně dívají jako na někoho, kdo má být v kuchyni. Mrzí mě, že místo pomocné ruky je spíše vyčleňují z kolektivu. Překvapilo mě, že to vnímám i u poslankyň, které jsou podobně staré jako já. Odsuzují je za to, že v mladém věku vystupují sebevědomě, přestože prý nic nezažily. (...) Nereflektují, že se společnost mění a mladí lidé mají právo na názor.“

„Typické je například to, že se lidé začnou divně smát a zírat na vás, když procházíte kolem. Cílí to zejména na mladé poslankyně. Tato mocenská snaha znejistit člověka jakýmkoliv způsobem je běžná. Jakmile mají někteří pocit, že mají v něčem navrch, ať už jde o věk nebo postavení, využívají toho. Někteří kolegové ve Sněmovně to dělají konzistentně.“

„Moje mladší kolegyně jsou terčem nenávisti mnohem víc, nejen kvůli pohlaví, ale i kvůli věku. Já mám v tomto věkovou výhodu. Potvrzuje to vzorec, že čím slabší se terč zdá, tím víc na něj predátorská mentalita útočí. Pokud by mladá žena byla ještě něčím jiná, například by šlo o romskou kolegyni, byla by na tom podle mého odhadu nejhůř.“

„V českém politickém prostředí je stále větším hříchem být mladý než být žena. Kombinace obojího je smrtelná, ale obecně mladí lidé dostávají nejvíce zabrat. Spíše přijmou starší ženu než mladého muže. Ageismus mi tu přijde v určitém ohledu silnější než sexismus, což mě překvapilo.“

3.8. Nahlašování incidentů

Velká část – téměř 73 % – dotazovaných poslankyň nenahlásila výhrůžky policii. Jako hlavní důvod uvádějí, že se jednalo o jednorázové incidenty, které se dále nezhoršovaly a nepřecházely do opakovaného nebo stupňujícího se vyhrožování. Mnohé z nich rovněž vyjadřují nejistotu ohledně efektivity samotného nahlášení, kdy si nejsou jisté, zda podání trestního oznámení skutečně povede k adekvátní ochraně nebo postihu pachatele či pachatelky.

K nenahlášení incidentů také přispívá i širší společenský kontext, konkrétně tendence bagatelizovat potenciální hrozbu násilím. Takový přístup často podceňuje riziko, že agresivní chování, původně probíhající pouze v online prostředí, se může postupně přesunout i do reálného světa a ohrozit bezpečí ve veřejném prostoru.

Míra nahlašování různých forem genderově podmíněného násilí se liší. Nejčastěji ženy hlásí incidenty týkající se různých podob ekonomického násilí – ty nahlásilo necelých 64 % dotazovaných poslankyň, které se s touto formou setkaly. Téměř 29 % respondentek, které se setkaly s fyzickým násilím, toto ohlásila. Výhrůžky násilím nahlásilo jen zhruba 27 % dotazovaných poslankyň, na něž byly výhrůžky směřovány. Vůbec pak nebyly hlášeny případy sexualizovaného obtěžování, s nimiž se respondentky také setkaly.

Tabulka 4**Míra nahlašování různých forem genderově podmíněného násilí**

Forma násilí	Zažila tuto formu násilí	Nahlásila incident
Výhrůžky násilím	70,7 %	27,3 %
Sexualizované obtěžování	39,0 %	0,0 %
Ekonomické násilí	26,8 %	63,6 %
Fyzické násilí	17,1 %	28,6 %

„Nahlásila jsem to policii. Nic jiného v podstatě nemá smysl, protože zablokování profilu nic reálně nevyřeší.“

„Dnes vím, že bych to udělala jinak, kdybych mohla. (...) Tehdy mi bylo řečeno, že je to zbytečné, že snaha o potrestání je marná a akorát mě to bude stát peníze. (...) Dnes už vím, že je důležité o tom mluvit a nebát se podniknout právní kroky k potrestání viníka.“

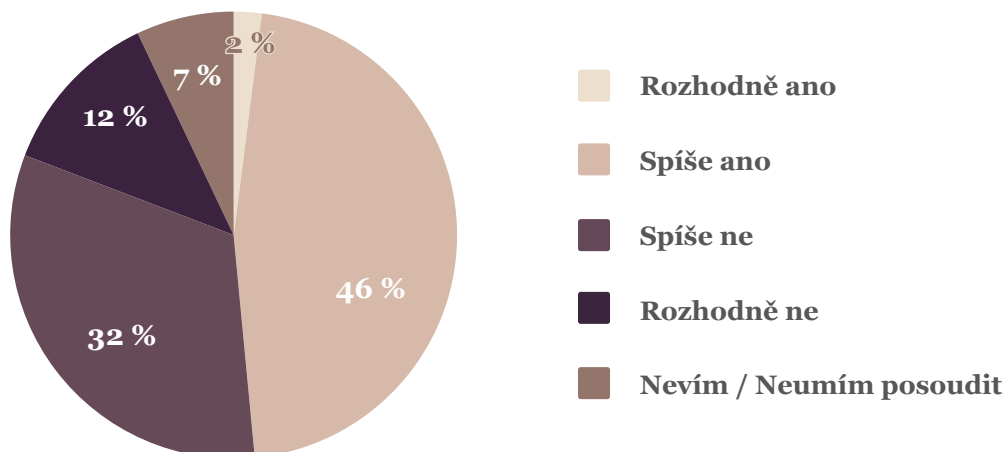
„Problémem je viktimizace. Násilí, které je páčáno na lidech, jak fyzické, tak i to slovní, by nemělo být podceňováno. Vy vlastně když někoho obviníte, tak se musíte ještě obhajovat. Je to, jako by vás někdo bodnul – a vy jste museli dokazovat, že jste tomu člověku nedali záminku.“

3.9. Efektivita existujících nástrojů řešení případů genderově podmíněného násilí

Ohledně dostatečnosti existujících mechanismů a nástrojů odhalování a postihování různých forem genderově podmíněného násilí vůči političkám se dotazované poslankyně příliš neshodují. Necelá polovina poslankyň, které se do výzkumu zapojily, považuje dostupné nástroje v zásadě za vyhovující (2 % z nich odpověděla na otázku Rozhodně ano, 46 % pak Spíše ano). Naopak 44 % z nich není se stávajícími mechanismy a nástroji spokojeno (12 % odpovědělo Rozhodně ne a 32 % odpovědělo Spíše ne). Zbývajících 7 % respondentek odpovědělo, že efektivitu dostupných nástrojů nedokáží posoudit.

Graf 4

Jsou podle vás v České republice dostatečné mechanismy a nástroje, jak obtěžující, nenávistné a sexualizované projevy či násilí vůči političkám odhalovat a postihovat?

Respondentky, které nepovažují současné mechanismy a nástroje odhalování a postihování za dostatečné, poukazují na nedostatek specializované podpory či na neochotu sociálních sítí spolupracovat s policií, což komplikuje identifikaci a postih pachatelů a pachatelek. Zároveň volají po lepší regulaci sociálních sítí.

„Žádnou speciální podporu ani software na eliminaci hejtů jako [vysoce exponovaná politička] klubu nemám, musela bych si ho platit ze svého. Doba se změnila a vyžaduje to nové zdroje, ale politik je v začarovaném kruhu, pokud chce energii věnovat hlavně poslancecké práci.“

„Je to způsobené i neochotou sociálních sítí spolupracovat. Policie mi řekla, že k vypátrání nebezpečných profilů potřebuje součinnost sítí, které ji v zásadě odmítají. Řešením by byla legislativa, která by přiměla provozovatele dodržovat zákony dané země, nikoliv jen jejich globální kodexy.“

„Já si upřímně myslím, že bychom se měli víc zaměřovat na bezpečí v online prostoru. Já chápu naprosto svobodu slova a svobodu projevu, to je všechno hezké, ale na druhou stranu si prostě myslím, že bychom měli nějakým způsobem přesně ty sociální sítě regulovat, jinak to nejsou platformy, které by se měly potom používat v politickém prostředí.“

„Celé se to rámuje tak, že moderování obsahu je cenzura – a současná koalice to bohužel takto přejímá. Přitom jde o ochranu marginalizovaných lidí. Problematika sociálních sítí je hrozně politizovaná, s cílem polarizovat společnost a oslabit EU.“

„V oblasti online prostoru je to však slabší. Všichni teprve sledujeme, co technologie umožňují, a nejsme na to připraveni. (...) Pak nevím, jak řešit ty ‚měkké‘ věci. Například situaci, kdy čtyři muži obklopí političku a ‚pouze‘ jí lezou do osobního prostoru, aniž by jí přímo vyhrožovali. To lze řešit asi jedinečně interně v rámci klubu nebo strany.“

Rezervy také část poslankyň vidí v osvětě a školení orgánů činných v trestním řízení, v existujícím etickém kodexu či v tom, že mandátový a imunitní výbor není vhodnou nezávislou a odbornou platformou pro řešení nevhodného a obtěžujícího chování.

„Spíš si myslím, že je potřeba větší osvěta, hlavně u orgánů činných v trestním řízení, protože tam to pokulhává. Nebudeme si nic malovat narůžovo – tyto složky jsou často plné lidí s předsudky. Měly by se víc vzdělávat.“

„Mechanismy máme, ale nepoužíváme je. Orgány činné v trestním řízení by měly postupovat aktivněji z úřední povinnosti u verbálních trestných činů, místo aby se čekalo, až se ozve oběť. Na to nikdo nemá kapacitu. Kdybych měla jít na policii s každou zprávou, která přesahuje trestněprávní rovinu, sedím tam pořád. Na oběti klademe další zátěž.“

„Vidím rezervu v tom, že by ženy měly o těchto zkušenostech více mluvit a nenechat se odradit názory, že je to zbytečné. Co se týče sociálních sítí, jsem pro jejich regulaci, zejména v otázce ověřování identity a věku uživatelů.“

„Měl by existovat vyloženě etický kodex chování, kde by se jasně mluvilo o sexualizovaných narážkách a komentářích, které jsou nevhodné a za hranou. Součástí etického kodexu poslance by mělo být i to, jak diskusi vést a jaké jsou nástroje, když se hranice překročí. Jenže my nejsme ani ve fázi, kdy bychom to považovali za problém.“

„To, jak se někteří kolegové chovají v sále – natáčejí si ostatní, píšou nevhodné komentáře, jsou vulgární na chodbách – je hrozné. Cesta přes [mandátový a imunitní] výbor sice existuje, ale je nepříjemně transparentní. Člověk ví, že se to zveřejní, média se mu vysmějí a výsledek stejně určí politická většina. Nestojí to za tu námahu, protože to pro oběť nemá žádný pozitivní efekt. (...) Přišlo by mi důležité mít ve Sněmovně nějaký nástroj, systém whistleblowingu nebo místo, kde by bylo možné tyto věci komunikovat, s někým, kdo má zájem je reálně řešit. Aktuálně je to příliš politizované. Nevidím důvod, proč by tu nemohl být určený zaměstnanec, který by informace předával dál, například předsedům klubů. Také by byl extrémně hodnotný psychologický support, tedy nějaký terapeut nebo krizový intervent. To zde citelně chybí.“

„Prostor pro zlepšení tedy vidím v existenci nezávislého odborného místa přímo v instituci, které by věci mediovalo mimo dosah médií. Mandátový výbor je sice uzavřený, ale věci z něj se vždycky dostanou ven. Pro poškozenou osobu nemusí být příjemné, aby se citlivé věci probíraly v titulcích novin. V privátním sektoru se to v rámci hierarchie také řeší diskrétněji.“

4. Závěr

Genderově podmíněné násilí vůči političkám nepředstavuje pouze individuální zkušenost jednotlivých žen, ale závažnou hrozbu pro fungování demokracie jako takové. Tento fenomén podkopává principy rovného přístupu k politické participaci, oslabuje důvěru ve veřejné instituce a přispívá k vylučování žen z veřejného a politického života. V důsledku toho dochází nejen k omezení hlasů a perspektiv zastoupených v demokratické debatě, ale i k celkovému oslabení politického rozhodování.

Dopady genderově podmíněného násilí tak přesahují individuální rovinu a zasahují společnost jako celek. Pokud jsou ženy systematicky vystavovány útokům, které mají za cíl je umlčet, znevěrohodnit či odradit od veřejného působení, dochází k narušení samotných základů demokratické soutěže.

Nejčastější formou násilí, kterému čelí více než 80 % dotazovaných poslankyň, je psychologické násilí, zahrnující slovní útoky, zastrašování a výhrůžky násilím. Sexualizované násilí se týká necelých 40 % respondentek a s ekonomickou formou násilí má zkušenost 27 % dotazovaných poslankyň. Nejméně se pak respondentky setkaly s fyzickými útoky (17 %).

Významný je genderově podmíněný charakter útoků. Drtivá většina poslankyň vnímá, že útoky na ženy mají odlišný, osobnější a často sexualizovaný charakter než útoky na muže. Zároveň mladší političky čelí kombinaci sexismu a ageismu, což zesiluje jejich zranitelnost a snižuje pocit bezpečí.

Online prostředí, zejména sociální sítě, se ukazuje jako hlavní prostor pro šíření nenávistných komentářů a výhrůžek. Útoky mají charakter koordinovaných vln, které pronikají i do soukromého života poslankyň a vedou k autocenzuře a omezení veřejné politické aktivity u téměř pětiny dotazovaných.

Řešení tohoto problému proto vyžaduje systematickou pozornost a komplexní přístup, který bude stát především na důsledném vymáhání již existujících právních nástrojů a současně na adekvátní reakci na jejich nedostatky, zejména v oblasti online prostoru. Vedle preventivních a nápravných opatření je nezbytné posilovat jasné etické standardy, účinné sankční mechanismy a dostupnou podporu obětem. Neméně důležité je rozvíjení solidarity mezi političkami, zapojení mužů a sdílení dobré praxe na mezinárodní úrovni. V návaznosti na předkládanou výzkumnou zprávu bude připraven policy paper s konkrétními doporučeními.

Příloha: Otázky pro rozhovory s poslankyněmi Parlamentu ČR

1. Myslíte si, že je k ženám v politice přístupováno jinak než k mužům?

- (a) Rozhodně ano. *Jak konkrétně se to podle vás projevuje?*
- (b) Spíše ano. *Jak konkrétně se to podle vás projevuje?*
- (c) Spíše ne.
- (d) Rozhodně ne.
- (e) Nevím, neumím posoudit.

2. Stala jste se vy osobně někdy terčem sexistických poznámek nebo poznámek se sexuálním podtextem?

- (a) Ano. *Jakých konkrétně? (Stalo se tak v osobní interakci, nebo v online prostoru? Kde to je častější?)*
- (b) Ne.

3. Stalo se vám někdy, že média, ať již zpravodajská či bulvární, zveřejnila nebo odvysílala vaše fotografie, které vás nějakým způsobem znevažovaly nebo měly sexuální podtext?

- (a) Ano. *O co konkrétně se jednalo?*
- (b) Ne.

4. Byla jste někdy terčem obtěžujícího chování? Jinými slovy, byla jste vystavena nepříjemnému nebo dokonce zastrašujícímu chování? Například nežádoucí pozornosti nebo slovním útokům, nebo jakékoli formě interakce, která vám nebyla komfortní nebo ve vás vyvolala pocit strachu?

- (a) Ano. *O co konkrétně se jednalo? (Stalo se tak v osobní interakci, nebo v online prostoru? Kde to je častější?)*
- (b) Ne.

- 5. Setkala jste se někdy s výhrůžkami násilím?
Ať již vůči vám nebo vašim blízkým (rodině, přátelům atd.)?**
- (a) *Ano. Můžete blíže popsat konkrétní incident? (Stalo se tak v osobní interakci, nebo v online prostoru? Kde to je častější?)*
- (b) Ne.
- 6. Řešila jste některý z těchto incidentů oficiální cestou?**
- (a) *Ano. Jak konkrétně, komu jste ho nahlásila? (Nahlášení na policii / řešení v rámci PS PČR...)*
- (b) *Ne. Řešila jste tuto situaci nějak jinak? Jak konkrétně?*
- 7. Jaké veřejné profily na sociálních sítích máte? Jaké jsou oficiální a jaké osobní?**
- 8. Stalo se vám někdy, že na sociálních sítích byly zveřejněny vaše fotografie, které byly ponižující nebo měly sexuální podtext?**
- (a) *Ano. O co konkrétně se jednalo?*
- (b) Ne.
- 9. Objevuje se v komentářích pod příspěvky na vašich sociálních sítích nenávistný obsah nebo výhrůžky?**
- (a) *Ano. O co konkrétně se jednalo?*
- (b) Ne.
- 10. Chodí vám nenávistné komentáře či výhrůžky formou soukromých zpráv (ať již na sociálních sítích, prostřednictvím SMS či e-mailu)?**
- (a) *Ano. Jakou mají obvykle formu a obsah? Dokážete říct, kdo je typickým pisatelem či pisatelkou takových zpráv? Chodí vám tyto zprávy častěji od mužů, nebo od žen?*
- (b) Ne.
- 11. Nahlásila jste tyto nenávistné komentáře či zprávy?**
- (a) *Ano. Komu? (Provozovatelé sociálních sítí / Policie ČR...)*
- (b) *Ne. Řešila jste tuto situaci nějak jinak? Jak konkrétně?*

- 12. Setkala jste se někdy s chováním, které byste označila jako sexuální obtěžování? Například sexuálně laděné poznámky či vtipy, sexuální návrhy nebo nevyžádané doteky.**
- (a) Ano. *O co konkrétně se jednalo? Kdo se takového jednání dopustil?*
- (b) Ne.
- 13. Byla jste někdy proti své vůli donucena k nějakým sexuálním praktikám či pohlavnímu styku?**
- (a) Ano. *O co konkrétně se jednalo? Kdo se takového jednání dopustil?*
- (b) Ne.
- 14. Nahlásila jste sexuální útok, sexuální obtěžování?**
- (a) Ano. *Komu? (Policie ČR / Někdo v rámci politické strany / PS PČR...)*
- (b) Ne. *Řešila jste tuto situaci nějak jinak? Jak konkrétně?*
- 15. Byly vám někdy odepřeny finanční prostředky, na které jste měla nárok (např. poslanecké náhrady, sponzorský dar, příspěvek na kampaň...)?**
- (a) Ano. *Můžete tuto situaci blíže popsat?*
- (b) Ne.
- 16. Byly vám někdy odmítnuty parlamentní zdroje (prostory, počítače, personál, ochranka), na které jste měla nárok?**
- (a) Ano. *O co se konkrétně jednalo?*
- (b) Ne.
- 17. Byl někdy poškozen nebo zničen váš majetek?**
- (a) Ano. *Můžete tuto situaci blíže popsat?*
- (b) Ne.
- 18. Nahlásila jste tento incident / tyto incidenty?**
- (a) Ano. *Komu? (Policie ČR / Někdo v rámci politické strany / PS PČR...)*
- (b) Ne. *Řešila jste tuto situaci nějak jinak? Jak konkrétně?*

- 19. Napadl vás někdy někdo fyzicky? Dal vám někdo facku, strčil do vás, udeřil vás nebo po vás hodil něco, co vás mohlo zranit?**
- (a) Ano. *Můžete tuto situaci blíže popsat?*
- (b) Ne.
- 20. Ocitla jste se někdy v situaci, kdy vám chtěl někdo fyzicky ublížit použitím střelné zbraně, nože nebo jiné zbraně nebo ji proti vám skutečně použil?**
- (a) Ano. *O co se konkrétně jednalo?*
- (b) Ne.
- 21. Byla jste někdy proti své vůli zadržena, bita nebo unesena?**
- (a) Ano. *Můžete tuto situaci blíže popsat?*
- (b) Ne.
- 22. Nahlásila jste tento incident / tyto incidenty?**
- (a) Ano. *Komu? (Policie ČR / Někdo v rámci politické strany / PS PČR...)*
- (b) Ne. *Řešila jste tuto situaci nějak jinak? Jak konkrétně?*
- 23. Myslíte si, že jsou útoky na političky v něčem odlišné než vůči politikům?**
- (a) Ano. *V čem konkrétně? Liší se v intenzitě?*
- (b) Ne.
- 24. Jsou podle vás v České republice dostatečné mechanismy a nástroje, jak obtěžující, nenávistné a sexualizované projevy či násilí vůči političkám odhalovat a postihovat?**
- (a) Rozhodně ano.
- (b) Spíše ano. *Je něco, co by se mělo zlepšit?*
- (c) Spíše ne. *Co konkrétně by se podle vašeho názoru mělo zlepšit?*
- (d) Rozhodně ne. *Co konkrétně by se podle vašeho názoru mělo zlepšit?*
- (e) Nevím, neumím posoudit.

- 25.** V posledních letech se objevují témata, která rozdělují společnost, například migrace, Istanbulská úmluva, manželství pro všechny či otázky týkající se klimatu. Vyjadřovala jste se k tématům, která jsou v české společnosti vnímána jako kontroverzní?
- (a) Ano. *Jakému konkrétně?*
- (b) Ne.
- 26.** Myslíte si, že když se vyjadřuje k těmto tématům, vyvolává to větší vlnu nenávisti než u jiných témat?
- (a) Ano.
- (b) Ne.
- 27.** Vyhýbáte se některým tématům nebo omezujete svou politickou aktivitu (třeba veřejné vystoupení, rozhovor s médii a podobně) z obavy, že budete terčem nenávistných komentářů, obtěžujícího chování, nebo dokonce násilí?
- (a) Rozhodně ano.
- (b) Spíše ano.
- (c) Spíše ne.
- (d) Rozhodně ne.
- (e) Nevím, neumím posoudit.
- 28.** Chtěla byste k tématu ještě dodat něco dalšího, co dosud nezaznělo?

O autorkách

Markéta Kos Mottlová vystudovala politologii na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. Působí jako ředitelka a genderová expertka v nevládní organizaci Fórum 50 %. Je členkou Rady vlády pro rovnost žen a mužů a předsedá Výboru pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích pozicích. Působí jako místopředsedkyně České ženské lobby, sítě organizací, která hájí práva žen v České republice.

Barbora Štíčka vystudovala obor mezinárodní vztahy – evropská studia na Metropolitní univerzitě Praha. Dlouhodobě se věnuje tématům souvisejícím s ženskými právy. Ve své práci se dále zabývala i prosazováním protikorupčních opatření ve veřejné správě, svobodným přístupem k informacím a digitalizací. Ve Fóru 50 % působí jako výzkumnice, fundraiserka a projektová manažerka.

Veronika Šprincová vystudovala genderová studia na Fakultě humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze. Ve své práci se zaměřuje na téma práv žen, genderové rovnosti a především zastoupení žen v politice a veřejném životě. V nevládní organizaci Fórum 50 % působí jako analytička, genderová expertka a lektorka. V letech 2015–2019 působila jako předsedkyně Genderové expertní komory České republiky.

Fórum 50 % je nevládní organizace, která usiluje o vyvážené zastoupení žen a mužů v politice a veřejném životě. Jako watchdogová a think-tanková organizace přináší nové vize, přístupy a návrhy a pomáhá je uvádět do praxe. Sleduje vývoj zastoupení a postavení žen v české politice, motivuje je ke vstupu do veřejného života a podporuje v jejich veřejném působení. Zároveň spolupracuje s politickými stranami a dalšími aktéry na konkrétních opatřeních. Jejím hlavním principem je nadstranickost.

<https://padesatprocent.cz>

Kancelář Friedrich-Ebert-Stiftung v Praze existuje od roku 1990. Se sociálně-demokratickými hodnotami na zřeteli poskytuje expertízu v nejrůznějších formátech a posiluje tak veřejnou debatu o tématech evropské a zahraniční politiky, práce a sociálních věcí, rovnosti žen a mužů, migrace a sociálně spravedlivé klimatické transformace. Na těchto aktivitách FES spolupracuje s jinými vědeckými instituty a think-tanky, neziskovými organizacemi a odbory z ČR a Evropy.

<https://prag.fes.de>

Cena za mandát: Genderově podmíněné násilí na českých poslankyních a jeho dopady
Markéta Kos Mottlová – Barbora Štička – Veronika Šprincová

1. vydání, Praha, duben 2026

Jazyková korektura: Hana Škapová

Sazba: Pavel Cápál

Komerční využití není povoleno.

Vydalo:

Fórum 50 %, o.p.s.

Náplavní 2013/1, 120 00 Praha 2

Tel: +420 774 411 151

ISBN: 978-80-909463-2-3 (pdf)